

Rapport

h2>Klacht

Zie aanleiding klacht en rapport.

Aanleiding klacht en Rapport

1. Verzoeker bracht in 2005 in Nederland een periode in vreemdelingenbewaring door. In afwachting van uitzetting naar zijn land van herkomst, Marokko, zat hij in detentie in de penitentiaire inrichtingen Ter Apel en Schiphol Oost.

2. Nadat hij in Marokko was aangekomen, bleek hij psychische problemen te hebben, waarvan hij aangaf dat hij voor de periode dat hij in vreemdelingenbewaring had gezeten, daar geen last van had gehad. Verzoeker is van mening dat hij tijdens zijn bewaring op een bepaalde manier (medisch) is behandeld, waardoor hij nu last heeft van psychische problemen.

3. Om duidelijk te krijgen wat voor medische behandeling verzoeker nu precies had gehad, schreef de advocaat van verzoeker een brief aan de Nationale ombudsman. Na overleg te hebben gehad over de klacht, legde de Nationale ombudsman de zaak ter interventie voor aan de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie. Het doel van de interventie was het naar boven halen van het medische dossier van verzoeker, waaruit zou moeten blijken welke behandeling verzoeker zou hebben gehad.

Dit leidde niet tot een oplossing. Daarom zette de Nationale ombudsman op 21 september 2009 het onderzoek schriftelijk voort. Ook in het kader van verzoekers medische behandeling in Marokko is het van belang te weten wat hier, medisch gezien, in Nederland is gebeurd. Daarnaast zou dit van belang zijn bij het in gang zetten van een eventuele vervolg (schadevergoedings)procedure.

4. De Nationale ombudsman legde de klacht als volgt voor aan de minister van Justitie:

Verzoeker klaagt erover dat de DJI geen inzage kan geven in het volledige medische dossier van verzoeker over zijn medische behandeling tijdens zijn vreemdelingenbewaring in 2005 in de penitentiaire inrichting Ter Apel en Schiphol-Oost.

5. Als reactie daarop heeft de toenmalige staatssecretaris van Justitie de Nationale ombudsman op 2 februari 2010 het volgende - kort samengevat - geschreven.

In 2005 is een start gemaakt met de invoering van medische digitale dossiers (het MicroHis-systeem) ter vervanging van de papieren medische dossiers. Er is een overgangperiode geweest waarin de medische diensten papieren dossiers zijn blijven gebruiken, terwijl daarnaast ook gegevens werden ingevoerd in MicroHis. Dit kon tot gevolg hebben dat de gegevens in MicroHis noch in het papieren dossier volledig waren. Hiervan is in het overgangsjaar 2005 ook sprake geweest in het geval van verzoeker. DJI

beschikt nog wel over de medische gegevens die in MiocroHis staan vermeld maar niet meer over het papieren dossier.

6. Naar aanleiding van de brief van de Nationale ombudsman van 21 september 2009 zijn de volgende zoekacties naar het papieren dossier verricht door het Centraal archief in Ypenburg:

Er is grondig archiefonderzoek verricht;

Er is onderzocht of de medische gegevens per abuis waren opgenomen in een medisch dossier van een naamgenoot;

De detentiecentra Ter Apel en Schiphol-Oost is verzocht om het medisch dossier van verzoeker te zoeken;

Bij het Centraal Archief Selectiedienst te Winschoten is geïnformeerd of het medisch dossier bij hen bekend is.

Geen van deze zoekacties, die ook eerder naar aanleiding van de interventie waren verricht, hebben resultaat opgeleverd. Dit blijkt uit bij de reactie van de staatssecretaris gevoegde verklaringen van de betrokken detentiecentra en van het Centraal archief Ypenburg.

7. De staatssecretaris deelde mee dat de klacht van verzoeker gegrond is, nu geen inzage gegeven kan worden in het papieren medische dossier van verzoeker.

Tevens deelde zij mee dat door het gebruik van MicroHis de kans dat medische dossiers onvindbaar zijn, steeds kleiner wordt en op den duur nihil zal zijn.

8. Op 22 februari 2010 gaf verzoekers advocaat in reactie hierop aan dat de schijn bestaat dat de medische diensten bepaalde zaken wensen te verbergen.

9. Op 2 maart 2010 heeft de Nationale ombudsman aan de DJI gevraagd of het mogelijk is om op enige andere wijze te achterhalen wat voor soort medicijnen danwel medische behandeling verzoeker heeft gehad, ten tijde van zijn detentie.

10. Op 3 maart 2010 liet een medewerker van de DJI weten dat hij navraag had gedaan bij de medisch adviseur bij het Ministerie van Justitie. De medisch adviseur liet weten dat uit gegevens van de tijdelijke directie Bijzondere Voorzieningen, die (destijds) detentieplaatsen te Schiphol-Oost beschikbaar stelde, blijkt dat verzoeker medicatie kreeg die hij zelf bij zich had, te weten tegen astma, allergie, maagklachten en darmproblemen. Er zat geen medicatie bij die wordt voorgeschreven bij psychiatrische problematiek.

11. Daarnaast liet de medisch adviseur op 31 maart 2010 weten dat navraag bij de psychologen en de inrichtingsarts van de penitentiaire inrichting Ter Apel, het Nederlands

Instituut voor Forensische Psychiatrie te Groningen en de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming geen nadere informatie had opgeleverd.

Beoordeling

12. Verzoeker had er belang bij om te weten wat voor medische behandeling hij gedurende zijn detentie hier in Nederland had ondergaan. Het is kortweg gezegd onmogelijk gebleken dit alsnog te weten te komen. Uitgebreide zoekacties, tot tweemaal toe, hebben niet het gevraagde opgeleverd.

13. Het kwijtraken van het medische dossier duidt op onzorgvuldig handelen door de overheid, waardoor verzoeker niet helder kan krijgen wat er (medisch gezien) met hem is gebeurd in 2005.

14. Het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (privacy) is neergelegd in verdragen en de Grondwet. Het betekent dat zorgvuldig omgegaan moet worden met een dossier waarin zich persoonlijke, medische informatie bevindt en dit dossier gedurende enige jaren bewaard blijft. Door zijn persoonlijke, medische gegevens kwijt te raken is verzoekers privacy geschonden. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. Hiermee is de DJI tekort geschoten in het respecteren van verzoekers grondrechten.

15. Door het kwijtraken van het medische dossier ziet verzoeker zich bovendien belemmerd bij het benutten van zijn procedurele kansen, bij een eventueel verzoek om schadevergoeding.

16. Gelet op het voorgaande onderschrijft de Nationale ombudsman de conclusie van de staatssecretaris dat verzoekers klacht gegrond is. De handelwijze van de DJI komt niet overeen met dat wat de Nationale ombudsman uit oogpunt van het respecteren van grondrechten behoorlijk acht.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Beoordeling

Zie onder aanleiding klacht en rapport.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie is gegrond wegens schending van het behoorlijkheidsvereiste dat grondrechten dienen te worden gerespecteerd, in dit geval het recht op privacy.

Onderzoek

Zie onder aanleiding klacht en rapport.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift 4 oktober 2007 met bijlagen

E-mail 3 december 2007 van advocaat aan Nationale ombudsman

Brief 29 februari 2008 van advocaat aan Nationale ombudsman

Telefoongesprekken april 2008 met advocaat en medewerker DJI

E-mail 16 juni 2008 van DJI aan Nationale ombudsman

Brief 20 februari 2009 advocaat aan Nationale ombudsman

E-mail 27 en 29 april 2009 van DJI aan Nationale ombudsman

E-mail 13 en 17 juli 2009 DJI aan Nationale ombudsman

Telefoongesprek 19 augustus 2009 met advocaat

Reactie staatssecretaris van Justitie 2 februari 2010

Reactie advocaat 22 februari 2010

Reactie 3 maart DJI

Reactie 1 april 2010 DJI.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie aanleiding klacht en rapport.